

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS TELEPÜLÉSTERVEZÉSI KAR
TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS TÁJÖKOLÓGIAI DOKTORI ISKOLA

DOKTORI ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

**VIDÉKI TÉRSÉGEK FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ
INDIKÁTORRENDSZER KIDOLGOZÁSA**

VALÁNSZKI ISTVÁN

TÉMAVEZETŐ: SALLAY ÁGNES, PhD

BUDAPEST, 2015

A doktori iskola

megnevezése: Budapesti Corvinus Egyetem
Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola

tudományága: Agrárműszaki tudományok

vezetője: Dr. Bozó László
egyetemi tanár, DSc, MHAS
Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar
Talajtani és Vízgazdálkodási Tanszék

Témavezető: Dr. Sallay Ágnes
habilitált egyetemi docens, PhD
Budapesti Corvinus Egyetem
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék

A jelölt a Budapesti Corvinus Egyetem Doktori Szabályzatában előírt valamennyi feltételnek eleget tett, az értekezés műhelyvitájában elhangzott észrevételeket és javaslatokat az értekezés átdolgozásakor figyelembe vette, ezért az értekezés védési eljárásra bocsátható.

.....
Az iskolavezető jóváhagyása

.....
A témavezető jóváhagyása

TARTALOMJEGYZÉK

1. KITŰZÖTT CÉLOK	4
2. A KUTATÁS FELÉPÍTÉSE	5
3. ANYAG, MINTATERÜLETEK ÉS MÓDSZER	6
4. TÉZISEK (ÚJ ÉS ÚJSZERŰ EREDMÉNYEK)	7
5. SAJÁT PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE	15

1. KITŰZÖTT CÉLOK

Az értekezés **fő célja** egy olyan tájindikátor-rendszer kidolgozása, mely alkalmas a táji értékek azonosítására az ország vidéki térségeiben, valamint az erre épülő értékalapú tájgazdálkodás lehetőségeinek, formáinak meghatározása a hatékony vidékfejlesztés érdekében. A fő cél eléréséért a következő **részcélokat** határoztam meg:

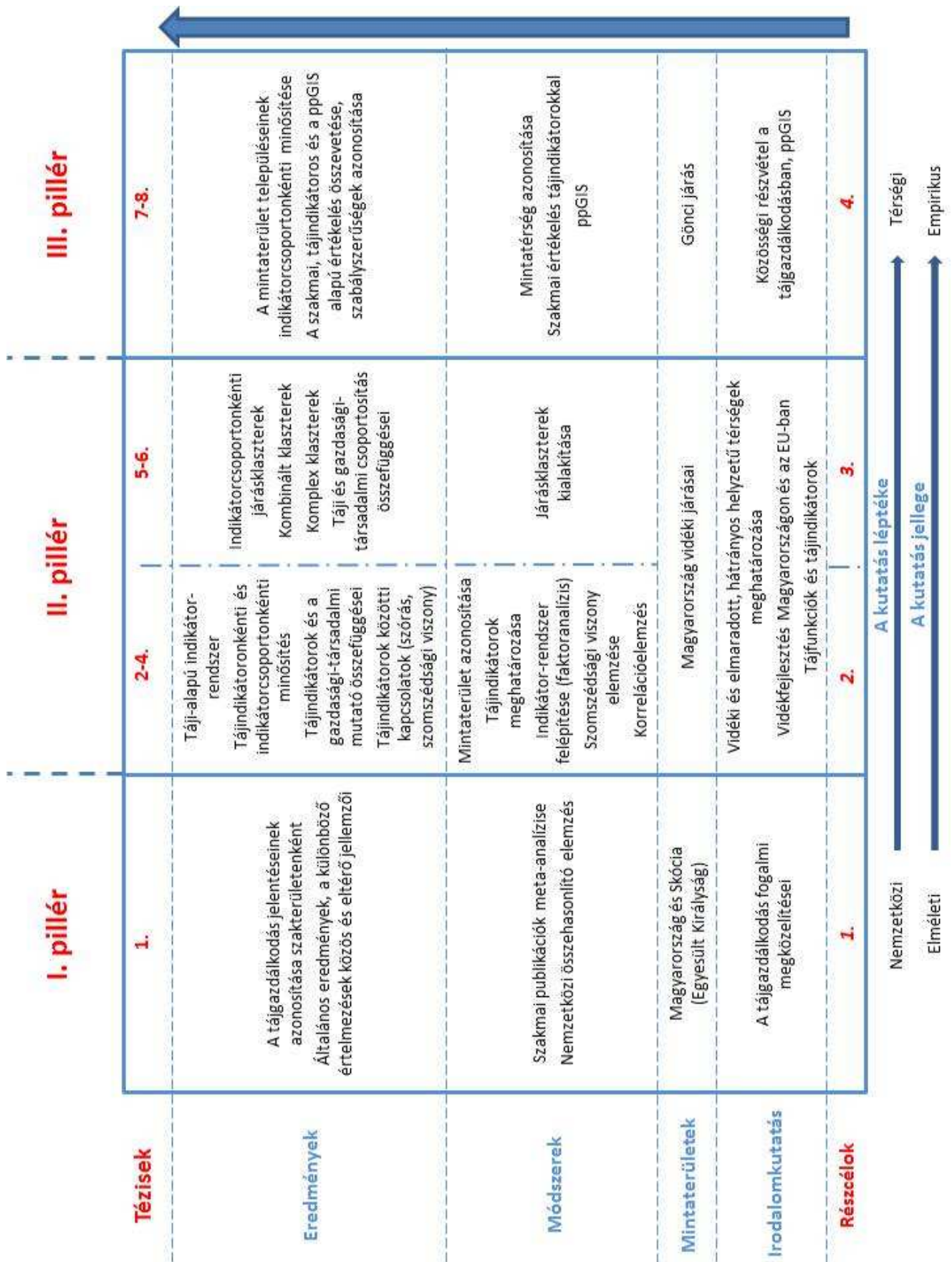
1. A tájgazdálkodás különböző értelmezéseinek meghatározása, a különbségek és a közös jellemvonások feltárása, a fogalom újradefiniálása.
2. A gazdasági-társadalmi és a táji indikátorokra alapozott értékelések, osztályozások közötti kapcsolat, viszonyrendszer azonosítása.
3. Táji értékekre alapozott, térségi léptékű értékelési rendszer kidolgozása, járascsoportok lehatárolása.
4. Helyi közösségek szerepének, hatékony részvételi szintjének meghatározása a tájgazdálkodási programok kidolgozása során.

A kutatásom és így a disszertáció **három** jól elkülöníthető, ugyanakkor egymással szoros kapcsolatban lévő és egymásra épülő **pillérből áll** az alábbiak szerint:

- I. pillér: A tájgazdálkodás jelentéseinek azonosítása, rendszerezése (1. rész cél);
- II. pillér: A táji és a gazdasági-társadalmi alapú értékelések összevetése és a járásklaszterek kialakítása (2. és 3. rész cél);
- III. pillér: Közösségi részvétel szerepe a tájgazdálkodás során (4. rész cél).

A II. pillér további két alegységre bontható: a gazdasági-társadalmi és a táji értékelések közötti kapcsolatokat, szabályszerűségeket elemző részre, valamint a járásklaszterek kialakítására.

2. A KUTATÁS FELÉPÍTÉSE

3. ANYAG, MINTATERÜLETEK ÉS MÓDSZER

A kutatás léptéke és a kutatás jellege dimenziók pillérenként változnak a céljaimnak megfelelően. Egyrészt a **kutatás léptéke** (mintaterületei) a nagyobbtól/általánosabbtól a kisebb/specifikáltabb felé tart. A tájgazdálkodás fogalmi vizsgálatát még nemzetközi kutatás során végzem, külföldi mintaterület bevonásával. A második pillér léptéke országos, a hazai vidéki járásokat elemzi, végül egy térségi (járási) mintaterületet (Gönci járás) használok a közösségi értékelési módszer tesztelésére. A másik dimenzió a **kutatás jellege**, mely a léptékekkel párhuzamosan változik a munkám során. Az első pillérhez kapcsolódó részek elméleti kutatást takarnak, míg a harmadik egységben empirikus jellegű elemzéseket végzek.

Az értekezés **anyaga** alapvetően négy csoportra bontható: írott források, térképi adatbázisok, statisztikai adatok, valamint saját felmérési adatok. A disszertáció egységeit különféle **módszerekre** alapoztam. A tájgazdálkodás fogalmi tisztázásakor nemzetközi összehasonlító elemzést és meta-analízist használtam. A táji érték alapú járás-osztályozási rendszer felépítéséhez többnyire meglévő indikátorokból álló, saját rendszert építettem fel, és országos szintű térinformatikai elemzéseket végeztem. Az értékelési eredmények analizálását statisztikai módszerek segítették (faktoranalízis, korrelációelemzés). A kutatás leginkább gyakorlatorientált részében az egzakt, szakértői mutatókkal végzett vizsgálatokat közösségi részvételen alapuló térképezés egészítette ki, tette teljessé. Ehhez egy speciális módszer a Public Participation GIS (ppGIS) adaptált változatát használtam. Az egész értekezés megalapozását szolgáló irodalomkutatás módszerével pedig az eddigi hasonló munkák eredményeit összegeztem, illetve a saját disszertációm tudományos, szakpolitikai és gyakorlati kereteit tártam fel.

4. TÉZISEK (ÚJ ÉS ÚJSZERŰ EREDMÉNYEK)

1. tézis Meghatároztam a tájgazdálkodás fogalmát használó hét szakterületet és mindegyik esetében összegezést adtam az értelmezésekről. Az azonosított közös jellemzők alapján az Európai Táj Egyezmény által használt tájgazdálkodás (landscape management) fogalmat újradefiniáltam. Meghatároztam továbbá, hogy mely szak-, illetve földrajzi területen alkalmazzák a leggyakrabban a fogalmat.

Saját irodalomkutatási módszert dolgoztam ki a tájgazdálkodás értelmezéseinek azonosítására. A részben tudományos közlemények **meta-analízisére**, részben pedig szakpolitikai dokumentumok **nemzetközi összevetésére** (magyarországi és skóciai mintaterület) épülő kutatás alapján megállapítottam, hogy a tájgazdálkodás fogalmát széles körben használják. A következő **fő szakterületeket** azonosítottam: tájépítészet, mezőgazdaság, erdészet, környezetvédelem és energiagazdálkodás, területrendezés és területhasználatok, természetvédelem, valamint terület- és vidékfejlesztés. Szakterületenként összegyűjtöttem és szintetizáltam a tudományterületeken és a szakpolitikákban előforduló tájgazdálkodás-értelmezéseket.

Az **56 szakmai folyóirat cikk** (ScienceDirect adatbázisában kulcsszó-keresés módszerével), valamint az **54 hazai és 42 skót szakpolitikai dokumentum** részletes, strukturált áttekintése alapján a következő főbb, **közös jellemzőket azonosítottam:**

- **fenntarthatóság:** a tájgazdálkodás minden esetben egy kívánatos állapot elérésére, vagy a jelenlegi kedvező helyzet fenntartására irányul;
- **térségi lépték:** az elemzett tudományos munkák, kutatások jelentős része regionális/térségi léptékben értelmezi a fogalmat;
- **a helyiek jelentősége:** a tájgazdálkodási tervek, programok készítése, valamint végrehajtása során rendkívül fontos a helyi tudás hasznosítása, valamint a közösség véleményének ismerete;

- **védelmi célok integrálása:** a tájgazdálkodás során a környezet-, a természet- és a tájvédelem integrálásra kerül az egyes szakpolitikákba (például környezetkímélő mezőgazdaság);
- **hagyományok szerepe:** a tájgazdálkodás fogalma a legtöbb esetben összekapcsolódik tradicionális gazdálkodási, fenntartási, kezelési tevékenységekkel;
- **interdiszciplináris jelleg:** minden kapcsolódó szakterület saját értelmezéssel rendelkezik.

A kutatásaim alapján megállapítottam, hogy a tájgazdálkodás fogalmát **leginkább Európában használják** (35 cikk). Mindezek miatt az Európai Táj Egyezményben szereplő definíciót, valamint a fenti közös jellemzőket alapul véve az általam **újrdefiniált** interdiszciplináris **tájgazdálkodás-fogalom** a táj rendszeres fenntartását, a tájban bekövetkező változások összehangolását, a táji értékek fenntartható hasznosítását jelenti térségi léptékben. A tájgazdálkodás során jelentős szerepe van a helyi tudásnak és a hagyományoknak, valamint a védelmi célok messzemenő figyelembevételének.

A kutatásaim alapján kijelenthető, hogy a tájgazdálkodás-fogalom használatának megoszlása az egyes szakterületek között jelentős eltéréseket mutat a tudományos-kutatói, valamint a szakpolitikai oldalt összevetve. A tudományterületek esetében a leggyakrabban a tájépítészet, tájtervezés terén alkalmazzák a fogalmat, míg a szakpolitikáknál Magyarországon a terület- és vidékfejlesztés, Skócia esetében viszont a területrendezés terén a legfrekvenciáltabb.

2. tézis Szakmai forrásokra és statisztikai elemzéseimre alapozva felépítettem egy táji érték alapú értékelési rendszert, melynek segítségével az ország vidéki járásai minősíthetők, alapot szolgáltatva ezzel a tájgazdálkodási tervek, programok készítéséhez.

Kidolgoztam egy **18 komplex tájindikátorból (148 változó) álló értékelési rendszert**, mellyel Magyarország vidéki (120 fő/km² népsűrűség alatti) járásai minősíthetők, rangsorolhatók táji értékeik, adottságaik alapján. Az indikátorokat **szakmai értékítélet, valamint statisztikai elemzések** (főkomponens-analízis) alapján rendszereztem, mely alapján **hat értékcsoporthat** határoztam meg a következők szerint: Környezet–Biodiverzitás, Természetvédelem, Kulturális–Történelmi, Vizuális–Percepcionális, Mezőgazdaság, Turizmus.

Ezen indikátorrendszer (és a számítási módszerek) a tervezők, döntéshozók számára **segédletként szolgálhatnak az országos és a térségi elemzések, valamint a tájgazdálkodási programok kidolgozása során** egyaránt. A metodika alkalmas egy-egy komplex indikátorral való értékelésre, valamint indikátorcsoportonkénti vizsgálódásra egyaránt. A módszer **tesztelését** elvégeztem **az ország** általam lehatárolt **137 vidéki járásán**.

3. tézis Statisztikai elemzéseim során feltártam a táji értékek, mutatók viszonyrendszerét a gazdasági-társadalmi fejlettséggel, a vidéki Magyarország egészét tekintve.

3. A) Nem azonosítottam országos szintű összefüggést a gazdasági-társadalmi fejlettséggel a következő indikátor-csoportoknál: Környezet–Biodiverzitás, Természetvédelem, Vizuális–Percepcionális, Mezőgazdaság.

A **korrelációelemzésem** eredményei alapján az ország vidéki területeire **nem igazolható kapcsolat a gazdasági fejlettség és a környezet minősége között**, vagyis a gazdaságilag fejletlenebb járások általánosságban nem rendelkeznek magasabb környezetminőséggel. Mindezek alapján megállapítottam, hogy a **jelenlegi vidékfejlesztési programoknak, stratégiáknak** nem sikerült elérni céljaikat, mivel a táji adottságokat nem veszik kellőképpen figyelembe, illetve **nem eléggé területspecifikusak**, a térségek, járások táji értékeit nem hasznosítják megfelelően.

3. B) Országos szintű összefüggést azonosítottam a gazdasági-társadalmi fejlettséggel a következő indikátor-csoportok egyes elemeinél: Kulturális–Történelmi és Turizmus.

A **gazdasági-társadalmi fejlettséggel** végzett korrelációelemzés eredményeként azonosítottam, hogy a 18 korábban általam meghatározott tájindikátor közül **a legjelentősebb kapcsolat az üdülési potenciállal, valamint a műemlékek számával van** (pozitív irányú szignifikáns korreláció). Az előbbi alapján megállapítottam, hogy a turisztikai alpinfrastruktúra megléte, illetve egyéb kedvező üdülési adottságok elősegítik a turizmus jövedelmezőségét, és így jelentősen hozzájárulnak egy-egy járás gazdasági fejlődéséhez. A műemlékek száma és a gazdasági fejlettség közötti korreláció alapján pedig igazoltam, hogy a vidéki térségek esetében gazdaságilag általában azon járasok fejlettebbek, melyek számottevő kulturális hagyománnyal, értékkel rendelkeznek. Következésképpen a napjainkban kedvezőbb helyzetben lévő járasok a korábbiakban is fejlettebb területek közé tartoztak, vagyis egyfajta „**történelmi determináltságot**” mutatnak az eredményeim.

A gazdasági-társadalmi fejlettség és a táji értékek, mutatók korrelációelemzését külön elvégeztem **az ország két speciális vidéki térségtípusára, a 34 tanyás és 45 aprófalvas járásra**, melyek esetében **hasonló eredményeket kaptam**, mint az országos vizsgálataim során.

4. tézis **Meghatároztam azokat a táji adottságokat, értékeket, melyek egy-egy járás egyediségét a leginkább képesek kifejezni, illetve a legnagyobb eltérést mutatják a szomszédos területek értékeitől.**

Az általam kidolgozott módszer alapján **korrigáltam az összes vidéki járás indikátorértékeit a szomszédjaiéval**. Az eredeti és a szomszédos viszonyal korrigált értékek **korrelációelemzése** alapján azonosítottam azon indikátorcsoportok körét melyeknél **a leggyengébb az összefüggés a két mutató között: Természetvédelem, Történelmi–Kulturális, Turizmus.**

Az előbbi három csoportba tartozó táji adottságok, értékek esetében különösen **fontos** a táji léptékű tervezés, a tájgazdálkodási programok készítése során **a környező területek vizsgálata**, mélyreható elemzése. A környék kedvező adottságai esetében javasolt ezek kihasználása, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, erősítése, a nagyobb térségi együttműködések elősegítése. Amennyiben azonban a környékhez képest kiemelkedő értékeket mutatnak ezen táji adottságok, úgy **az egyediség növeléséhez** járulhat hozzá fenntartható hasznosításuk.

Kutatási eredményeim alapján megállapítható, hogy az ország vidéki területein a turisztikai alapinfrastruktúra nagyon koncentrált, és ezek kedvező hatása általában kevésbé érzékelhető a tágabb térségben.

5. tézis **Táji érték alapú vidéki járásklasztereket építettem fel, melyek egy-egy táji értékcsoporthoz, illetve ezek kombinációjára alapján (kombinált és komplex klaszterek) hasonló adottságokkal bírnak. A klaszterek a tervezőknek, döntéshozóknak nyújtanak segítséget a tájgazdálkodási programok fő irányainak, célterületeinek meghatározásához.**

Az országos szintű értékelésre alapozva az előbbieken bemutatott hat indikátorcsoport szerint olyan **járásklasztereket** hoztam létre, melyek **átlag fölötti, vagy kiemelkedően jó értékekkel rendelkeznek**, így a tájgazdálkodási, vidékfejlesztési tevékenységeknek ezen adottságok, táji értékek hasznosítására kell irányulniuk. Az **indikátorcsoportonkénti klaszterezésen túl** meghatároztam **kombinált klasztereket**, melyek **több szempont alapján is** kiemelkedő értékekkel bírnak, valamint **komplex klasztereket**, melyek **összesített táji érték alapján** rendeződnek. Minden klaszter típust kombináltam a gazdasági-társadalmi szempontból átlag alatti csoportokkal, mivel a táji értékek hasznosítására itt van a legnagyobb szükség.

A klaszterezés során olyan adatbázist építettem fel, mely a tervezők és döntéshozók számára kijelöli azon járások körét, ahol különösen fontos és hasznos lehet a táji értékek fenntartható hasznosítása, illetve **megalapozhatja a tájgazdálkodási tervek, programok fő fókuszterületeit, irányait.**

6. tézis Meghatároztam a táji érték alapú és a gazdasági-társadalmi értékelés alapján a legkedvezőbb és a legrosszabb helyzetben lévő járások, klaszterek közötti kapcsolatokat, összefüggéseket.

A legmagasabb és legalacsonyabb összesített táji értékkel rendelkező klaszterek és a gazdasági-társadalmi fejlettségük elemzése alapján megállapítottam, hogy a **gazdasági-társadalmi szempontból hátrányos helyzetűek** sokkal **nagyobb arányban szerepelnek a táji szempontból is legkevésbé értékes klaszterekben**. Ez az arány ellentétesen változik az összesített táji értékekkel a komplex klaszterek esetében.

7. tézis A kutatásomban alkalmazott ppGIS módszer eredményei alapján meghatároztam a közösségi részvétel optimális mértékét a különböző táji értékek azonosítása során.

Egy speciális közösségi részvételen alapuló térképezési módszer, a **ppGIS** (Public Participation GIS) **hazai körülményekhez adaptált** változatával végzett értékelés, valamint a **szakmai minősítés** eredményeinek **összevetésével** a hat indikátorcsoportom alapján azonosítottam azokat, amelyek esetében a két módszer **eltérő eredményeket mutat: Környezet–Biodiverzitás, Kulturális–Történelmi, Vizuális–Percepcionális, Mezőgazdaság**. E táji adottságok esetében **a legszükségesebb a helyiek bevonása** valamilyen mértékben. Az eredményeimet összesen **264** adaptált ppGIS módszerrel **kitöltött térkép** alapozta meg (a mintajárásból bevont személyek száma).

A helyi közösségek részvételének optimális mértékét a tájgazdálkodási programok, tervek kidolgozása során a két típusú értékelésem eredményei közötti különbségek okainak feltárásával alapoztam meg. **Négy kombinációcsoportot** azonosítottam:

- a két módszer bármelyike alkalmazható a rendelkezésre álló anyagi- és energiaforrások függvényében: Természetvédelem, Turizmus;
- a szakmai értékelés az elsődleges, a helyiek bevonása kiegészítésként alkalmazható: Környezet–Biodiverzitás;
- a szakmai módszer korrigálása, módosítása szükséges a helyiek értékelése alapján: Mezőgazdaság;

— a két módszert közösen, mindkettőt közel egyenlő súllyal célszerű alkalmazni:
Történelmi–Kulturális, Vizuális–Percepcionális.

8. tézis **Javaslatot adtam a kulturális és a vizuális táji adottságok hazai szakmai értékelésének megújítására, kiegészítésére a közösségi részvételen alapuló térképezés segítségével.**

A mintatérsegekben végzett ppGIS alapú kutatásom alapján megállapítottam, hogy **a helyi tudásnak a legnagyobb jelentősége** a Történelmi–Kulturális és a Vizuális–Percepcionális témájú értékeléseknél van. Az előbbinél egy-egy térség kultúrájának, hagyományainak megőrzéséhez, megismertetéséhez szükséges a helyiek bevonása a tájgazdálkodási tervek, programok készítésébe. A kutatásaim alapján igazoltam, hogy a részvételi módszerek segítségével olyan **kulcsfontosságú tájelemek azonosíthatók**, melyek nem állnak ugyan védelem alatt, ugyanakkor **őrzik a térség, és így az ott élők kultúráját, értékeit** (ilyenek lehetnek például a népi építészeti emlékek).

Az alkalmazott ppGIS módszer eredményeivel alátámasztottam, hogy a helyiek számára léteznek **olyan tájelemek, melyek a tájképet és annak értékét a legmarkánsabban képesek meghatározni** (például a magaslatokon lévő várak, várromok, szakrális építmények, szobrok, emlékművek). **Nem létezik olyan országos szintű, homogenizált adatbázis**, mely az ilyen jellegű tájelemeket környezetük kontextusában is értelmezné, csoportosítaná, ezért a Vizuális–Percepcionális jellegű értékelés esetében a tervezés, stratégiaalkotás során szükséges a helyiek bevonása a meghatározó elemek azonosításához. Az eredményeim alapján javaslom **a tájképvédelmi övezetek lehatárolásához kidolgozott metodika kiegészítését**, pontosítását is a tájképet jelentősen befolyásoló, meghatározó tájelemeket tartalmazó adatbázis létrehozásával, integrálásával.

5. SAJÁT PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE

Publikációk angol nyelven

Folyóiratcikkek

1. Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István – Jombach Sándor – Csemez Attila – Sallay Ágnes (2014): Rural regions with different landscape functions: Comparison analysis of two pilot regions in Hungary. *Applied Ecology and Environmental Research* 12 (4). pp. 867–886. (ISSN 1589 1623 (print)) doi: 10.15666/aeer/1204_867886 (IP 0,456)
2. Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István – Sallay Ágnes – Jombach Sándor – Mikházi Zsuzsanna – Kollányi László (2015): Landscape function analysis as a base of landscape visions. *Acta Universitatis Sapientiae, Agriculture and Environment* 7 (ISSN 2068-2964) (in print)

Konferencia-kiadványokban megjelent munkák, full paper

3. Hrublová Lucia – Innocenti Dario – Koplíku Bresena – Lončar Sanja – Potra Alexandra-Camleia – Valánszki István (2015): Valorization of Wood Cultural Heritage (WCH) for Sustainable Future in Danube Region. In: Brumat Stefaon (Ed.): DIAnet international school proceedings 2015. pp.117–132. Università Degli Studi Di Trieste, Trieste, Italy. ISBN 978-88-83-669-9
4. Filepné Kovács Krisztina – Sallay Ágnes – Jombach Sándor – Valánszki István (2013): *Landscape in the spatial planning system of European countries*. In: Fábos Conference on Landscape and Greenway Planning 2013: Pathways to Sustainability. Amherst, Massachusetts, US, ISSN: 2326-9936
5. Valánszki István (2012): *Opportunities of landscape values' protection and preservation in Abaúj-Hegyalja*. In: Nagy Edit (szerk.): „A fiatal kutatók Magyarország megújulásáért” című tudományos konferencia előadásai. pp. 120–126. Professzorok az Európai Magyarorszáért Egyesület, Budapest, ISBN 978-963-88433-5-7
6. Valánszki István (2012): *Study plane of „Hernád-Zemplén” Greenway*. In: PhD Hallgatók VIII. Nemzetközi Konferenciája. Miskolci Egyetem, Miskolc, ISBN 978-963-661-994-7
7. Valánszki István (2011): *Landscape value-based micro regional development in Northeastern-Hungary*. In: International Science and Technology Conference 2011. Istanbul University, Istanbul, Turkey, ISSN 2146-7382

8. Valánszki István – Filepné Kovács Krisztina (2015): *Evaluation of the green network in Gönc micro-region*. In: Gazdálkodás és Menedzsment Tudományos Konferencia előadásai, Kecskeméti Főiskola, Kecskemét, 2015. augusztus 27–28. (in press)
9. Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István (2015): *Effects of landscape changes on the social-economic structure of micro-region of Csorna*. In: Gazdálkodás és Menedzsment Tudományos Konferencia előadásai, Kecskeméti Főiskola, Kecskemét, 2015. augusztus 27–28. (in press)

Konferencia-kiadványokban megjelent munkák, abstract

10. Valánszki István – Munoz-Rojas Jose – Aalders Inge (2015): *Are times changing for landscape management following the European Landscape Convention? Insights from Hungary and Scotland*. In: Martin Boltížiar, Andrey Bača (Eds.): 17th International Symposium on Landscape Ecology. pp. 84. 27–29 May 2015, Institute of Landscape Ecology, Slovak Academy of Science, Bratislava–Nitra, Slovakia. ISBN 978-80-89325-27-6
11. Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István – Sallay Ágnes – Jombach Sándor – Mikházi Zsuzsanna (2015): *Landscape functions analysis as a base for landscape visions*. In: Benedek Klára, Fazekas Csaba (eds.): 3. Erdélyi Kertész és Tájépítész Konferencia. pp. 47–48. Sapientia EMTE Műszaki és Humántudományi Kar, Marosvásárhely. 2015. május 15–16.
12. Sallay Ágnes – Mikházi Zsuzsanna – Jombach Sándor – Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István (2015): *Landscape values based landscape development in Southern Budapest Agglomeration*. In: Benedek Klára, Fazekas Csaba (eds.): 3. Erdélyi Kertész és Tájépítész Konferencia. pp. 47–48. Sapientia EMTE Műszaki és Humántudományi Kar, Marosvásárhely. 2015. május 15–16.
13. Valánszki István (2012): *Sustainable landscape management in North-Eastern Hungary*. In: „EURORURAL’12” Multifunctional Rural Development Conference. Mendel University in Brno, Brno, Czech Republic, ISBN 978-80-7375-642-0

Könyvrészletek

14. Jombach Sándor, Kollányi László, Szabó Áron, Filepné Kovács Krisztina, Nagy Gergő Gábor, Molnár József László, Tóth Tádé Dániel, Magyar Veronika, Szilvácsku Zsolt, Duray Balázs, Sallay Ágnes, Valánszki István, Csemez Attila (2014): *Visualisation and landscape modelling to understand landscapes in transition – Applications in landscape management of “Nagyberek”*. In: Jan Těšitel, Burkhardt Kolbmüller, Gernot Stöglehner (eds.): Vital

Landscapes – Valorisation and Sustainable Development of Cultural Landscapes Using Innovative Participation and Visualisation Techniques. pp. 68–83. NEBE s.r.o., České Budějovice , ISBN 978-80-904100-9-1

Publikációk magyar nyelven

Folyóiratcikkek

15. Filepné Kovács Krisztina – Valánszki István– Sallay Ágnes – Jombach Sándor (2013): A tájtervezés, a tájvédelem helyzete az európai országok területi tervezésében. *Tájökológiai lapok* 11 (2). pp. 279–290. ISSN 1589-4673
16. Valánszki István (2012): Tájérték alapú vidékfejlesztés. *Falu, Város, Régió* 2012. 1–2. pp. 38–45. Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal, Budapest
17. Valánszki István (2011): Friss diplomások diplomamunkáiból – Kistérségfejlesztés Borsod–Abaúj–Zemplén megyében. *Szép kertek: kertészet és kertépítészet* 13 (5)., pp. 14., Debrecen HU ISSN 2146-7382

Konferencia-kiadványokban megjelent munkák, full paper

18. Valánszki István (2013): *Fenntartható gazdálkodás Abaúj-Hegyalján*. In: Tájéstudomány – Tájtervezés: V. Magyar Tájökológiai Konferencia előadásai. Nyugat-Magyarországi Egyetem, Sopron, ISBN 978-963-334-102-5
19. Valánszki István – Sallay Ágnes (2013): „Zempléni zarándoklat” – Észak-Zemplén szakrális értékei. In: A táj változásai a Kárpát-medencében – Történelmi emlékek a tájban: IX. Táj történelmi Konferencia előadásai. Balatoni Múzeum, Keszthely, ISBN 978-963-06-2214-1
20. Valánszki István (2013): *Tájtermékek szerepe a helyi gazdaságfejlesztésben*. In: „A hely szelleme – a területi fejlesztések lokális dimenziói”, Fial Regionalisták VIII. Konferenciája, Szent István egyetem, Győr, 2013. június 19–22, pp. 634–645. ISBN 978-615-5391-10-1
21. Valánszki István (2013): *Folyószabályozás hatása a tájhasználatra*. Szabó István (szerk.): II. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia, Pécs, 2013. május 15–17. Pécsi Tudományegyetem, pp. 667–679. ISBN 978-963-642-598-2
22. Valánszki István – Filepné Kovács Krisztina (2015): *Tájfunkció elemzés a területi különbségek azonosításához*. In: „Távol és közel, az elmúlt 25 év területi folyamatai, szerkezetei, intézményei, ahogy az új generáció látja.” – Fial Regionalisták IX. Konferenciája, Szent István egyetem, Győr, 2015. június 19–20. (in press)

Konferencia-kiadványokban megjelent munkák, abstract

23. Valánszki István (2010): Tájértékek és turizmus kapcsolata Gönc térségének példáján. In: *XII. Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákkonferencia*. Sopron, Nyugat-Magyarországi Egyetemi Kiadó ISBN 978-963-9883-50-5

Könyvrészek

24. Valánszki István (2014): *A Gönci járás zöldhálózatának elemzése*. In: Csemez Attila (szerk.): *Tájakadémia – IV. – Időszerű tájrendezési feladatok*. pp. 193–204. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest ISBN 978-963-503-576-2
25. Sallay Ágnes – Valánszki István (2013): *Tájgazdálkodási lehetőségek Észak-Abaujban*. In: Csemez Attila (szerk.): *Tájakadémia – III. – Tájrendezési aktualitások*, pp. 39–44. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest ISBN 978-963-503-553-3
26. Sallay Ágnes – Molnár József László – Valánszki István – Szabó Áron (2012): *Táj és természeti értékek az agglomeráció szorításában*. In: Szentléleki Károly, Szilágyi Kinga (szerk.): *Fenntartható fejlődés, élhető régió, élhető települési táj 2. Kötet*, pp. 161–175. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest ISBN 978-963-503-506-2
27. Valánszki István (2012): *Tájérték alapú kistérségfejlesztés Észak-Abaujban*. In: Sallay Ágnes (szerk.): *Tájakadémia – II. – Tájmetria/Tájértékelés Tudományos Konferencia*, pp. 85–97. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest ISBN 978-963-503-503-8